

Cuvânt înainte

Cuvântul „evanghelie“ înseamnă „vestea bună“. Într-adevăr, ce veste bună poate fi alta decât aceea care prezintă oamenilor un Mântuitor desăvârșit, expresie a iubirii lui Dumnezeu pentru ei. Cititorii noștri știu că evangheliile sunt în număr de patru și că toate istorisesc viața Domnului Isus aici pe pământ. Dar v-ați întrebat voi pentru ce Dumnezeu ne-a dat patru scrieri inspirate pentru a face cunoscută viața Fiului Său Preaiubit în această lume? Nu ar fi fost de ajuns una singură? Motivul se găsește în faptul că Domnul trebuia să fie înfățișat sub caractere diferite. O singură istorisire nu putea să fie suficientă Duhului lui Dumnezeu pentru a arăta în gloriile Sale diferite pe Acela despre care profeții au vorbit, care era totodată Mesia cel promis iudeilor, Fiul lui David, Emanuel (Dumnezeu cu noi), Robul și Profetul, Fiul Omului, și, cu toate că era sămânța femeii, era în același timp Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu Însuși. Pentru a revela o Persoană atât de slăvită, erau necesare patru istorisiri, care să-L prezinte în cele patru caractere, despre care au vorbit deja prorocii.

Matei pune înaintea noastră pe Domnul sub caracterul de *Mesia*, așa cum El a fost promis iudeilor. El este numit în primul verset: „Isus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam“.

Marcu istorisește viața Domnului corespunzând caracterului de *profet* și de *rob* despre care, între alții, Isaia a vorbit (capitolul 42,1; 49,3-6; 52,13; 53,11). Psalmul 40 Îl arată ca vestind îndurarea în adunarea lui Israel (versetele 9-10). Moise a vestit un proroc pe care Domnul Îl va ridica din mijlocul poporului (Deuteronom 18,15 și versetele următoare). Iată deja două caractere ale Domnului care ocupă un mare loc în Vechiul Testament: cel de Mesia și cel de Rob.

Luca Îl prezintă în a treia însușire, nu mai puțin glorioasă: ca Fiul Omului, Omul după gândurile lui Dumnezeu. Primul om, Adam, a pierdut, prin păcatul său, dreptul la toate, în afară de judecată. Al doilea Om, sămânța femeii – ceea ce Adam nu era, deoarece el nu era născut dintr-o femeie - moștenește în virtutea răscumpărării tot ceea ce primul om a pierdut. El a trebuit să moară, ca prin aceasta să răscumpere totul. Lui, Omului desăvârșit, I se cuvine slava și stăpânirea asupra întregii creații (Psalm 8,3-9 și Daniel 7,13-14).

Apoi Domnul nostru mai trebuia descris în caracterul lui cel mai glorios, ca *Fiu al lui Dumnezeu*, fără de care celelalte trei nu puteau să aibă realizarea lor desăvârșită. Căci Mesia, Robul, Fiul Omului, trebuia să fie totodată Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu arătat în trup, Creatorul cerului și al pământului, Cel care este lumina și viața oamenilor (Ioan 1.4). Apostolul *Ioan* este cel care ne prezintă pe Domnul ca Fiu al lui Dumnezeu aici pe pământ.

Aceste câteva cuvinte îl vor ajuta pe cititor să întrevadă motive importante care L-au determinat pe Dumnezeu să lase să se scrie patru istorisiri, ca să prezinte oamenilor pe Fiul Său Preaiubit. Veți înțelege cât de absurd este să unifici aceste patru istorisiri, cum au făcut unii afirmând totodată, că prin aceasta evangheliile ar deveni mai pe înțeles. Prin aceasta ei înlătură deosebiri caracteristice ale fiecărei relatări. Totodată ei înlătură locuri, care chipurile ar conține contradicții. Cei care fac astfel, n-au înțeles, că evangheliile sunt într-adevăr patru istorisiri foarte diferite, dar nu sunt patru repetări, care parțial concordă.

Scriitorii evangheliilor au fost călăuziți de Duhul lui Dumnezeu și nu s-au bazat pe memoria lor. Relatările faptelor, minunilor și pildelor sunt grupate în fiecare evanghelie în așa fel, că, caracterele, sub care Dumnezeu voia să prezinte pe Domnul, sunt clar scoase în relief. Diferențele care există își au deci motivul lor bine întemeiat. Nu tot ceea ce Domnul a spus și a făcut în chip desăvârșit era necesar pentru a înfățișa adevărul cu privire la Persoana Sa. Ce aparținea unei relatări, putea să lipsească în altă relatare. Iată un exemplu:

Matei relatează nașterea lui Mesia, Împăratul iudeilor. Magii, oameni ai unei curți imperiale, vin să aducă omagiul unui Împărat; ei aduc daruri, aur, tămâie și smirnă. Toate acestea se potrivesc cu caracterul unui împărat.

Marcu nu vorbește nicidecum despre nașterea Sa, deoarece el prezintă pe Domnul ca Rob, și nu este necesar să se cunoască nașterea și genealogia unui rob. De la el se așteaptă numai împlinirea slujbei sale.

Luca, dimpotrivă, descrie multe detalii despre nașterea Fiului Omului, despre Sămânța femeii, care intră în această lume în umilința cea mai adâncă. Păstori simpli Îl adoră în staul. Îngerii, care vestesc solemn nașterea Sa, spun: „Glorie lui Dumnezeu în cele preainalte și pe pământ pace, în oameni bună plăcere!” (*Luca* 2.14). Toate acestea, cu alte amănunte încă, sunt în acord perfect cu caracterul Fiului Omului.

S-ar cuveni în evanghelia după Ioan să se vorbească despre genealogia Sa sau despre nașterea Sa, ea având ca subiect pe Fiul lui Dumnezeu? Nicidecum. „La început” – al lucrurilor create - era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu și Cuvântul era Dumnezeu” (*Ioan* 1.1). Când este vorba de prezența Sa în mijlocul oamenilor, Ioan se exprimă astfel: „Și Cuvântul S-a făcut carne și a locuit printre noi (și noi am privit gloria Lui, glorie ca a Singurului de la Tatăl), plin de har și de adevăr” (*Ioan* 1.14). Se vede clar că niciun detaliu din aceste istorisiri nu poate fi înlocuit cu detalii din alte evanghelii, altfel totul ar deveni neclar. La fel este de-a lungul tuturor celor patru evanghelii, chiar dacă nu este totdeauna ușor de deosebit.

CAPITOLUL 1

Genealogia lui Isus Hristos (versetele 1-17)

Domnul Isus este deci înfățișat în evanghelia după Matei ca punctul central al făgăduințelor făcute poporului lui Dumnezeu. Se presupune că această evanghelie a fost scrisă pentru credincioșii dintre evrei, cu scopul de a întări credința lor în Persoana lui Mesia, pe care poporul în general Îl lepădase. De aceea găsim aici numeroase citate din Vechiul Testament, mai ales din prorocul Isaia, care a vorbit mult despre Hristos.

Așa cum indică primul verset, aici urmează genealogia lui Isus Hristos, a fiului lui *David*, a fiului lui *Avraam*, a Moștenitorul făgăduințelor făcute lui Avraam și Moștenitorul tronului lui David. Ea începe la Avraam și este împărțită în trei serii, fiecare de paisprezece generații, și se termină la Iosif, bărbatul Mariei, mama lui Isus. Aceasta este genealogia mesianică a Domnului, singura care avea valabilitate pentru iudei, pentru că ea este pe linia paternă. Ea este genealogia lui Iosif, care era socotit printre iudei ca fiind tatăl lui Isus (compară cu *Luca* 3,23). Cele trei serii ale genealogiei corespund celor trei mari etape ale istoriei lui Israel de la chemarea lui Avraam: de la Avraam până la David (versetele 2-6), de la David până la strămutarea în Babilon (versetele 7-11) și de la strămutarea în Babilon până la nașterea lui Hristos (versetele 12-16).

Chiar dacă venirea lui Hristos în mijlocul poporului Său corespundea făgăduințelor din trecut, ea era totuși în legătură cu *harul* lui Dumnezeu față de poporul Său. Domnul născut în această lume nu putea să descindă dintr-un neam de oameni distinși, a căror istorie să fie fără pete, căci El a venit pe pământ ca Mântuitor al unei omeniri pierdute. Slava Sa nu provenea deci din părinții Săi după trup, ci o avea în Sine Însuși. El a venit din cer pentru a ne aduce harul și adevărul. Astfel, legătura Sa cu poporul Său se baza numai pe principiul harului. Această genealogie minunată conține pentru iudeii mândri de descendența lor din Avraam și David unele realități triste: alături de bărbați ca Avraam, David, Ezechia (în Vechiul Testament numit și Hischia sau Iehischia) și Iosia, de care ei își aminteau cu plăcere, se găseau și nume ale împăraților păcătoși, ca Ioram, Ahaz și Manase.

În afară de aceasta, i-a plăcut Duhului lui Dumnezeu să menționeze persoane, care în genealogia mesianică ușor ar fi putut fi trecute cu vederea, dacă Dumnezeu n-ar fi avut motive deosebite pentru a le enumera. Ne referim la cele patru femei, de amintirea cărora se leagă

fapte umiltoare în istoria strămoșilor. *Tamar* amintește de imoralitatea lui Iuda. *Rahav* o prostituată canaaneancă a primit iscoadele trimise de Iosua la Ierihon. *Rut* nu are nimic dezonorant în viața ei, dar ea descindea din poporul moabiților, popor despre care Domnul a spus că ei niciodată nu trebuie să intre în adunarea lui Domnului (Deuteronom 23,3). Citarea numelui *mamei lui Solomon* amintește de păcatul grav al lui David, care dăduse poruncă ca Urie să fie lăsat singur în război unde avea să fie locul cel mai greu al luptei, ca să fie lovit și să moară, pentru a-i lua soția.

Chiar dacă inima firească se rușinează de aceste nume, deoarece ea caută totdeauna în om ceva de laudă, păcatele, de care amintesc aceste nume, scot cu atât mai mult în evidență harul nemărginit al lui Dumnezeu, care Se preocupă cu astfel de ființe și le dăruiește chiar un Mântuitor. Dacă ne-am preocupa cu istoria acestor femei în detaliu, vom vedea lucrarea credinței lor; căci din acțiunea harului lui Dumnezeu rezultă ca roadă asemenea fapte. Dumnezeu a acordat onoarea acestor femei, de a figura în genealogia lui Mesia. Și în privința aceasta se adevărește: „Unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit și mai mult” (Romani 5.20).

Nașterea Domnului (versetele 18-25)

Nașterea lui Hristos este prezentată foarte pe scurt în evanghelia noastră. Pe lângă aceasta se dovedește prin Scripturi că Isus, cu toate că nu a fost înțeles de poporul Său și a fost lepădat de poporul Său, era Mesia cel făgăduit. Scriitorul evangheliei arată că nașterea a avut loc conform cu profeția din Isaia 7,14 unde se spune: „Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un Fiu și-I va pune numele Emanuel.” (Emanuel înseamnă: Dumnezeu cu noi). Un înger l-a înștiințat pe Iosif, că nu trebuia să se teamă să ia la el pe fecioara Maria ca nevastă a sa; căci ea va naște un Fiu, care cu toate că era Fiul Mariei, avea origine divină, așa cum arăta Numele Său. Îngerul i-a spus: „*Îi vei pune numele Isus; pentru că El va mântui pe poporul Său de păcatele sale*“. Isus înseamnă Dumnezeu este salvare. Aceasta ne spune că Hristos este într-adevăr Cel Veșnic, care prin nașterea ca om a intrat în lumea aceasta ca Domnul-Mântuitorul (= Salvatorul), ca să salveze păcătoși din mijlocul poporului Său și din întreaga lume.

Persoana Domnului Isus este minunată și de nepătruns. El este atât Om cât și Dumnezeu. Trebuia să fie astfel, pentru ca noi să avem un Mântuitor. El a trebuit să devină om, ca să poată să moară. Pe de altă parte trebuia să fie Dumnezeu, ca să biruiască moartea, să învieze și să intre în slava Sa, în afară de aceasta, ca să deschidă un drum celui care crede, pe care El îl izbăvește de judecată și îl duce la sfânta prezență a lui Dumnezeu. Însă legătura divinității lui Hristos cu umanitatea Lui este o taină de nepătruns, pe care numai Dumnezeu o cunoaște și care constituie subiectul adorării și laudelor noastre în veșnicie. Domnul spune despre Sine Însuși: „Nimeni nu cunoaște pe Fiul în afară de Tatăl“. Dar El mai spune și: „Tot astfel nimeni nu cunoaște pe Tatăl, afară de Fiul și de acela căruia vrea Fiul să i-L descopere“ (Matei 11.27).

Fie ca cititorul, care nu este încă mântuit să nu mai nesocotească pe un astfel de Mântuitor! Căci: „cum vom scăpa noi, dacă stăm nepăsători față de o mântuire așa de mare?“ (Evrei 2.3).